

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 16C/65/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202338
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Šiška, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:1516202338.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra v spore žalobcu: Poľnohospodárska Pôda s.r.o., so sídlom Sibírska 55, Bratislava, IČO: 44 138 369, zastúpený: LawService, s.r.o., so sídlom Stráž 223, Zvolen, IČO: 36 861 723, proti žalovanému: H. H., narodený XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XXX/XXX, Z. (v konaní pôvodne zastúpený: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, IČO: 36 833 533), v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

- I. Konanie sa zastavuje.
- II. Žiadna zo strán nemá sa nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou postúpenou Okresnému súdu Nitra dňa 09.03.2016 domáhal po pripustení zmeny žaloby (uznesením zo dňa 16.10.2018 č.k. 14C/119/2016-254) určenia, že žalobca bol výlučným vlastníkom pozemku registra "C" v katastrálnom území Z., obec Z., okres Nitra s parcelným číslom XXXX/X, ostatné plochy o výmere 468 m² a pozemku s parcelným číslom XXXX/X, ostatné plochy o výmere 468 m² (aktuálne sú súčasťou parcely registra "C" č. XXXX o výmere 32 009 m², ostatné plochy) ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU-NR-OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To.

2. Okresný súd Nitra v merite veci rozhodol rozsudkom, č. k. 14C/119/2016-294 zo dňa 14.06.2019 tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca. O odvolaní Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 7Co/212/2019-337 zo dňa 26.11.2020 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku podal žalobca dovolanie. O predmetnom dovolaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, č. k. 4Cdo/244/2021 zo dňa 27.10.2021 tak, že zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra, č. k. 14C/119/2016-294 zo dňa 14.06.2019, ako aj rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 7Co/212/2019-337 zo dňa 26.11.2020. Dôvodom zrušenia rozhodnutia bola absencia splnenia procesnej podmienky - podmienka procesnej subjektivity strany sporu (žalovaného), ktorý zomrel dňa 09.12.2018, teda ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie, ako aj rozhodnutia odvolacieho súdu.

4. Z pripojeného dedičského spisu Okresného súdu Nitra, sp. zn. 7D/245/2018, ako aj z lustrácie v Registri obyvateľov vyplynulo, že žalovaný zomrel dňa XX.XX.XXXX. Po žalovanom prebehlo dedičské konanie, pod spisovou značkou 7D/245/2018-21 Dnot 11/2019 zo dňa 14.02.2019, pričom konanie o dedičstve bolo zastavené z dôvodu nemajetnosti žalovaného (§ 188 CMP), pričom majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa.

5. Podľa § 161 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 63 ods. 1, 2 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať. V konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

8. Procesné podmienky predstavujú základné procesné predpoklady na to, aby mohol súd konať a rozhodnúť vo veci samej. K procesným podmienkam na strane strán sporu patrí okrem iného i procesná subjektivita, definovaná v ustanovení § 61 CSP. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére hmotného práva disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Ak je stranou sporu fyzická osoba, strata jej procesnej subjektivity je zároveň stratou spôsobilosti na práva a povinnosti. Ak smrť fyzickej osoby ako strany sporu nastane v priebehu konania (t.j. do jeho právoplatného skončenia), súd môže konanie zastaviť alebo pokračovať v konaní s dedičmi, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to v závislosti od povahy veci. Povahou veci sa spravidla rozumie hmotnoprávna povaha predmetu konania. Povaha veci bráni pokračovaniu v konaní najmä tam, kde 1/ práva a povinnosti, o ktoré v konaní ide, sú viazané podľa hmotného práva na stranu sporu a neprechádzajú na právneho nástupcu, 2/ je určitá skutková podstata podmienená existenciou strany sporu, 3/ smrťou strany sporu dochádza podľa hmotného práva k zániku právneho vzťahu, o ktorý v konaní išlo, 4/ strana sporu nemá žiadneho právneho nástupcu, pričom v týchto prípadoch nie je možné v konaní ďalej pokračovať. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že povaha veci pokračovaniu konania bráni, musí konanie zastaviť (uznesenie KS Bratislava sp.zn. 3Co/72/2020 zo dňa 30.06.2020).

9. V danom prípade došlo k strate procesnej subjektivity žalovaného v priebehu konania a súd postupujúci podľa § 63 ods. 1, 2 CSP zistil, že predmetom konania je žalobný nárok znejúci na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam t.j. ide o majetkovú vec. Okresný súd Nitra uznesením sp. zn. 7D/245/2018-21 zastavil podľa § 188 ods. 1 CMP konanie o dedičstve po žalovanom (poručiteľovi) z dôvodu, že tento zanechal majetok nepatrné hodnoty, ktorý bol vydaný osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa - žalovaného. Vzhľadom na to, že žalovaný zomrel a tým stratil procesnú spôsobilosť v konaní, ktorého predmetom je majetková vec, mohol by súd ďalej pokračovať s jej dedičmi, avšak keďže dedičské konanie bolo podľa § 188 ods. 1 CMP zastavené, prípadní dedičia žalovaného nevstúpili do žiadnych jeho práv alebo povinností ako poručiteľa. Táto okolnosť predstavuje nedostatok podmienky konania na strane žalovaného, ktorý nemožno odstrániť a zaťažuje celé konanie a preto súd podľa § 63 ods. 1 v spojení s § 161 ods. 2 CSP konanie zastavil. Judikatúra zastáva názor, že ak bolo dedičské konanie zastavené pre nemajetnosť poručiteľa, resp. poručiteľ zanechal len majetok nepatrné hodnoty, je potrebné konanie zastaviť podľa § 63 ods. 1 CSP, keďže z povahy veci nie je možné v konaní pokračovať, ak neexistuje právny nástupca zomrelej strany.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, pričom podľa § 256 ods. 1 CSP a contrario, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane a teda trovy je povinná platiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Pojem procesné zavinenie sa posudzuje z procesného hľadiska. Uvedený pojem je pritom nevyhnutné vykladať komplexne. V posudzovanej veci dôvodom zastavenia konania bol nedostatok procesnej subjektivity strany konania, v dôsledku jej úmrtia v priebehu konania, vo vzťahu ku ktorému nedošlo k procesnému nástupníctvu. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že žiadna zo strán nezavinila zastavenie konania, pretože smrť je objektívnou právnou skutočnosťou. Z toho dôvodu bolo rozhodnuté o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (porovnaj pôvodné ustanovenie § 146 ods. písm. c/ OSP zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov účinný do 30.06.2016, podľa ktorého žiaden z

účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie bolo zastavené) s poukazom na čl. 4 CSP (uznesenie KS Trnava sp. zn. 10Co/120/2019 zo dňa 31.03.2020).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.